

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΒ'.

ΑΕΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 4 ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΗ 1914

ΑΡΙΘΜΟΣ 533

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θ. ΙΩΒΡΑΣΤΟΣ. Χαρακτή ες.

G. CARDUCCI. Σ' ἔνα λεύ ωμα (Μετάφ. Γ. Σπαταλᾶ).

K. ΚΑΡΘΑΙΟΣ. Γύρω ἀπὸ τὴν τιτανομαχία.

» » Τὸ τραγοῦντι τοῦ τρελοῦ.

ΓΑΥΡΟΣ ΟΡΝΙΘΗΣ. «Μή βάζεις τῇ δύναμῃ σου! ...»

Γ. Σ. Νέα βιβλία (Νάλα; καὶ ή Νταγαγάντα).

UHLAND.—Τὸ ἐρημοκλήσιο :

ΨΥΧΑΡΗΣ κτλ. Ο «Νουμάς» στὸ 1915.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ. — Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ. — Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ.

Ο “ΝΟΥΜΑΣ”, ΣΤΟ 1915

Τὴν πρωτοχρονιὰ τοῦ 1912 γιόρτοζε ὁ *Νουμάς* τὰ δέκα του χρόνια, καὶ τὸ πανηγυρικό του φύλλο (ἀριθμὸς 461) εἴτανε ὁ καθηρέφτης τοῦ δρόμου ποὺ τραβίσσε ἡ κοινὴ μας. Ἰδέα, — ἴδει καὶ ἀγάπη μας — ἀπὸ τὸν καιρὸν ποὺ σήκωτε τὴ σημαία της ὁ *Νουμάς* καὶ ἀφεῖ ἔιμιε κάστρο της τὸ *Νουμά*.

Ἐνας ἀπὸ μᾶς τέλειωνε τότες τὸ ἐγκώμιο του γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ *Νουμά* μὲ τὰ λόγια τούτα : «Τὸ συμπέρασμά μου εἶναι πὼς πρέπει νὰ πλεωνέστε ταχικὴ τὴ συντροφία σας στὸ *Νουμά*.»

Συμπέρασμα ὅχι καὶ τόσο ξιφνιστικό. Γιατὶ ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο εἶχε καταντῆσει κανόνας, κάθε δημιτικής νὰ νομίζῃ χρέος του γὰ διαβῆται τὸ *Νουμά*, μὰ ὅχι καὶ κάθε δημιοτικής νὰ πλεονῇ γιὰ νὰ τὸν παιίσῃ. Ἀγαπούσανε οἱ περσότεροι τὸ *Νουμά*, μὰ χωρὶς νὰ κάμιουνε τὴν παραμικρότερη μυστική την ἀγάπη τους. Ἔρτισε μάλιστα πολλοὶ νὰ κάμιουνε τὸ συλλογισμό : «Ἀφοῦ εἰμι δημιοτικής, χρέος εἶχε ὁ *Νουμάς* νὰ μοῦ στέλνῃ χάρισμα τὸ φύλλο. Δὲ μοῦ τὸ στέλνει ; Θὰ πῇ πῶς δὲ μ' ἔχειμ;» Μερικοὶ τὸ δηλώσανε κιόλα μὲ τὴν ὑπογραφή τους. Καὶ ἀποκάτω ἀπ' ὅλα ἔβλεπες τὴ γενικώτερη σκέψη :

«Ο *Νουμάς* ἔχει πόδους καὶ βγαίνει, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὴ δική μου τὴ συντροφία.» Ἀφτὸ γι' ἀπάντηση στὴ σύσταση πὼς ἔπρεπε δλοὶ νὰ πλερώνουνε ταχικὰ τὴ συντροφία τους.

Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦρθε μόνο του. Τὸ χρόνο ἵσα-ἵσα ποὺ δλοὶ ζωὴ καὶ θάρρος γύροτασε τὰ δέκα του χρόνια, βρέθηκε ὁ *Νουμάς* καὶ στὴν ἀνάγκη νάραιώση τὰ φύλλα του. Ἀφορμὴ ὁ νικηφόρος ὁ πόλεμος. Ποιός συλλογιέται μιὰ φρημεοῖδι, ἔνα περιοδικό μπρὸς στὰ μεγάλα τὰ γεγονότα, μπρὸς στὰ ἔργα τὰ ἡρωϊκά ; Τὸν ἄλλο τὸ χρόνο λιγύστεψέ τα, φέτος κιντύνεψε νὰ μὴ ξαναβγῆς, καὶ στὸ τέλος κουτσοτύπωνε ὁχτὼ σελίδες μονάχα.

Τὸ περασμένο καλοκαίρι, δοσὶ δὲν ἔβγαινε ὁ *Νουμάς*, δλοὶ βλέπαιμε τὴν ἀνάγκη πότε νὰ ξαναβγῆ. Τῷρα ποὺ ἔθειξε πὼς ζῆ ἀκύρια, εἴμαστε βέβαιοι πὼς ἀμὲν ἀνταριώσαυνε δυὸ φίλοι μας, πρῶτος λόγιος τους θὰ είναι : «Εἰδες γάλια ὁ *Νουμάς* ; Πρέπει ἐπιτέλους νὰ βγῆ ἔνα περιοδικό τῆς προκυπῆς.»

“Ολ' ἀφτὰ θὰ λείπανε, ἀν διαθένας μας ἀποφάσιζε νὰ προσφέρῃ κάθε μέρα σὴν Ἱδέα μιᾶς πεντάραις ἀγάπη. Εἴταιε, — μιᾶς πεντάραις. Στὴν πεντάραια τούτη νὰ σταθοῦμε, καὶ ὁ *Νουμάς* προκόβει καὶ θεριεύει καὶ γίνεται τὸ παλάτι μας. Κι ὁ φτωχότερος μπροσεῖ νὰ θυσιάζῃ μιὰ πεντάραια τὴ μέρα γιὰ τὴν ἀγάπη του, φτάνει νὰ θέλῃ, φτάνει νὰ τὴν ἀγαπᾷ μὲ τὰ σωστά του. Είναι καιρὸς πιὰ κ' ἐμεῖς νὰ μετρηθοῦμε, καὶ νὰ φανῇ πόσοι. Θὰ βρεθοῦμε ίκανοι γιὰ μιὰ μυστικὰ τόσο μικρή.

Ἐποι, ἐμεῖς οἱ τρεῖς, ποὺ ἔτυχες νὰ ξέρουμε καλὰ πῶς καὶ μὲ τί μέσυ τὸ κατορθώματε καὶ βγαίνει ὁ *Νουμάς*, ἀποφασίσματε καὶ κάνωντε σ' δλοὺς τοὺς φίλους, τῆς Ἰδέας τὴν παρακάτω

ΔΗΛΩΣΗ.

1. «Ω; τὸ τέλος τοῦ 1914 ὁ *Νουμάς*, καθὸς καὶ τὸ δήλωσε ὁ Ἰδιος, θὰ βγάνη ὅπως-ὅπως μὲ τὰ μέσα ποὺ ἔχει..» Οιοι τοῦ καθυστερούνε τὴ συντροφία τους, ἐλπίζουμε νὰ φιλοτιμηθοῦνε νὰ τὴ στελλουνε.

2. Γιὰ τὸ 1915, ἡ συντροφή θὰ είναι δραμάτικης ἡ φράγκα εἰκοσι (20) τὸ χρόνο, καὶ τὸ φύλλο 40 λεφτὰ τὸ ἔγχο. Ή πεντάραι, ποὺ εἰπαμε παραπέντα. Ή σωστάρερη, πέντε λεφτὰ καὶ μισὸ τὴ μέρα.

3. Κανένας Ρωμιὸς καὶ δημοτικής δὲ θὰ παίρνῃ τὸ φύλλο χάρισμα.

4. "Οσοι θέλουνε τὸ Νουμά γιὰ τὸ 1915, πρέπει νὰ τὸ δηγλώσουνε ὡς τὶς 10 τοῦ Δεκέμβρη τοῦ 1914 μὲ γράμμα τους πρὸς τὸν κ. Δ. Ταγκόπουλο ἐκδότη τοῦ Νουμᾶ, καὶ εἶτε νὰ στείλουνε μαζὶ τῇ συντροφῇ τους εἴτε νὰ δηγλώσουνε ἵσχ μὲ ποιά ἐποχὴ τοῦ 1915 θὰ τῇ στείλουνε.

5. "Οσοι μποροῦνε, οἵ δηγλώσουνε καὶ δὲ στείλουνε περσότερες συντροφές. Γιὰ διετοὺς γραφτοῦνε, τόσα φύλλα θὰ πείρουνε, καὶ δὲ τὰ χαρτίσουνε δικαθένας στοὺς φίλους του. Ο Νουμᾶς ἱποχρέωσῃ ἀλληδὲ θᾶχη παρὰ νὰ τεῦ; στέλνῃ ταχικὰ τὰ φύλλα. Εἳσι, σὲ παλιότερα χρόνια, οἱ φιλόμουσοι τῆς Καθαρέδουσας γραφόντες γιὰ 100 λ. χ. σώματα, καὶ τὰ πλερώναντες, στὰ ἔργα ποὺ βράχανε οἱ διμοιδεάτες οἱ δικοῖ τους. Χαρὰ στὸ φίλο μαζί, καὶ καμάρι μαζὶ δικλοῖς ποὺ θὰ κάμη τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὸ Νουμᾶ.

6. Εχοντας γιὰ βάση τὶς ὑπογραφές η τὶς συντροφές ποὺ θὰ λάβῃ διατάξεις στὸν προϋπολογισμὸν τοῦ φύλλου γιὰ τὸ 1915, ἐμεῖς οἱ ὑπογραφμένοι ἐδῶ, θὰ δρίσουμε πόσα φύλλα θὰ βγοῦνε καὶ μὲ πόσες τὸ λιγώτερο σελίδες τὸ καθένα, λογαριάζοντας πάντα πὼ; πρέπει νὰ ζήσουνε, καὶ δχι μὲ ἀγέρχ μονάχα, τὸ πρόσωπο η τὰ πρόσωπα ποὺ θάφιερώσουνε τὸν καιρὸ καὶ τὸν κόπο τους στὴν ὄλικη δουλειὰ τοῦ φύλλου.

7. Οσοι, δπως εἶπαμε, δηγλώσουνε η στείλουνε τὶς συντροφές τους γιὰ τὸ 1915, θὰ δύσουνε τὰ διόρματά τους τυπωμένα στὸ τελεφταῖο φύλλο τοῦ 1914. Αν ἀπὸ μετριοφροσύνη δὲ θέλουνε νὲ τυπωθοῦνε ἀλλάκερα, πρέπει νὰ δηγλώσουνε ψεφτόνομα η τίρχικά τους. Ο δρος ἀφτὸς δὲν ἔχει καμία ἔξιρεση. Εἳσι μόνο θὰ μπορέσουμε νὰ μετρηθοῦμε δοσὶ ἀγαποῦμε τὸν ἀγώνα μαζί, κ' ἔτσι θὰ ξέρουνε δλοι μὲ τὶ πόρους θὰ βγῆ δι Νουμᾶς στὸ 1915.

8. Οσοι δηγλώσουνε καὶ δὲ στείλουνε, θὰ δύσουνε τὰ διόρματά τους ξανατυπωμένα δλόγραφτα, σὴν περάση δ καιρὸς ποὺ θὰ δηγλώσουνε.

9. Τὸν Ὁκτώβρη τοῦ 1915 θὰ γίνῃ ἀλλη δηγλωτὴ γιὰ τὸ 1916.

Παρίσια - Αθήνα, τέλη τοῦ Σεπτεμβροῦ, 1914.

ΨΥΧΑΡΗΣ
Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ
ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΝΤΕ ΛΑ ΜΙΡΟΥΤΕΡ.—Αναρίθμητοι ἀνθρώποι κατατέφονται ἐπὸ τὸ χαρτοπνίγιο, καὶ λένε μὲ ψυχραιμία πὼς δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν ἢ δὲν πάσχουν. Τι ἡλιθιότητα! Ηὰ συγωρίστανε σὲ κανέναν νὰ πῆ, δὲν μπορῆ να ζήσῃ γωρῖς νὰ κλέψῃ, νὰ δολοφονήσῃ, νὰ ἀκολουθῇ, ρέμπελο βίο;

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΙΤΑΝΟΜΑΧΙΑ

Καμίκη μα κι' απελπιστικη γη λυπή κι' αγαπᾶ^{τη} Χτηση μερικων, πως ο πολεμος δὲν ειγαι σημερα λιγοτερο βιρβαρος απο τους πολεμους των Ουγγαρων για των Τσουρκων του Οσμαν για του Βαγιαζητη: Φιλανθρωπος πολεμος, πολιτισμενο αλλιγαρχωματ, χριστιανικη χρηση, λουλουδενια βια, βελουδενια κανονια, τσοκολατενια οδουζια, μεταξωτο ξεκοιλιασμα, —νά για μεγαλη Ουτοπια, la grande illusion! Το γαι και: το σχι σε μιχ λεξη:

Οσαι δὲν ειδηνε απο κοντα του πολεμο, γιασαι του ειδανε, μα δε μπορεσχε η δε θελησανε να τους γιωσουν, τριδουνε τα ματια τους βλεποντας αυτα που γινουνται στο μεγαλο μακελι του 1914. Και αγαναχτουμε γιας τις γερμανικες θηριωδιες και βιρβαροτητες, επειδη διαβαζουμε τις ελληνικες εφημεριδες, που ειναι το ιδιο, κι' ισως και περσοτερο, σα να διαβαζουμε τις γαλλικες για εγγλεζικες η τις ρουσικες. Αν παλε διαβαζαμε τις γερμανικες η βιεννεζικες, η αγχανχτηση μαζ θα ειτανε για τις γαλλικες, εγγλεζικες και ρουσικες βιρβαροτητες. Ο κασμος φαχνει στα σκοτεινα για την αλγηθια μα γιαληθια δε βρισκεται εκει που τη ζητανε και τηγε ζητανε και που δε βρισκεται, γιατι το ψεμει ειναι ο μεγαλυτερος αρχοντας στον κοσμον αυτο.

Ο πολεμος δε γινεται, ουτε με κομφετι, ουτε με λουλουδια. Ιιλεμος θα πει, η επιδολη της θελησης του εγος απαγω στη θεληση του αλλον: η Νικη με καθε τροπο και καθε μεσο. Φονος και δολοφονια, απατη και κατακοπια, φεμικ και συκοφαντια. Ολα.

Και οι συνηγκες; Οι συνηγκες ειγαι νομοι ανηρωπιαι. Και οι νομοι υποθετουνε καπαιον που η τους εφχρμωσει μα σταν καται που ερτιασαν τους νομους πιαστουνε αγκαμεταξου τους, πιές θελετε να τους επιβαλλει; Νομος πια ειγαι για βια, και ολες οι συνηγκες δεν ειγαι τιποτα αιλο απο εγκ καματι χρτι.

Πολιτισμενος πολεμος και βιρβαρος πολεμος: κι' οι διο βιρβαροι ειγαι. Η διαφαρα κειχι πως στον πρωτον για βιρβαροτητα γινεται μονι και μονο για το σκοπο της νικης, ενω στο διευτερο γινεται και παραπανηγια βιρβαροτητα, ετσι για την γδενη της καταστροφης, του σκοτωμου και του παθειου. Μα ειγαι τοσο διυκολο πραμα να ζητανε κανεις απο ενα ελοκληρο, ιαχο, αναθρεμενο με το μιτος, βιρβαροτητα πολιτισμενη, που πρεπει κανεις να περιμενει πως σιγουρα και παντοτε, μαζ μ' αυτη για γινει και λιγη γι πολη βιρβαρη, βιρβαροτητα.

Δεν κηρυχγιω μ' οι αυτα τηγ παχκοσμια ειρηγη.